

، من وانازانم شیعر لهپاشهکشیّدایه ، بهلّم قەت پیشم وانەبووە كە شیعر ھەموو شتیّكە ..!))

.. عملى نارينى: پيت وايه دەق بەرپرسە ئەوەى كە ھەموو يادگارەكان وەك خۆى ھەئگرى ،كەئيمە پيويستيمان يىن بە يېچەوانەوە ،ئەوە يادگارەكانن كە ھەمىشە دەقمان يى ئەنووسن ..؟

عیسا چیایی : خوزگه وابووایه که تو نه نین ، به لام نهویش ههم دووباره نه کهویّته حاله تی نسبیه وه ، یه عنی ههندی شت ههیه ، ههندی جار رووداو نه بیّت ، کاره ساتی زوّر گهوره به سهر نینسان و میلله ته کهی روو ده دات . نه چرکهی گهرم وگوریدا تو ههست ده کهیت شتیکت بو نایه تشایه نی نه و گهوره یی وبا لانومای کاره ساته که بیّت . دیسان خوّت ناتوانی هه نیب ژیریت ، ههندی جار رووداو چامه دروست ده کات ، یان شیعره که خوّی رووداوی دروست ده کات ، دیاری کراو نییه . ناتووانم به شتیکی ره ها وه لامت بده مهوه ، من پیم وایه رووداو شتیکی گرنگه نه نووسینی شیعردا ، نه و چامه یه بواریکه بو نه و هموی کومه نی رووداو همیه به لام مهرج نییه نه و رووداوه ی تو مه به سته به و که ره سته خاوه ی که ههیه هو کاری یه کهم بیّت بو دروست بوونی نه و چامه یه ، به لام رووداوی تیایه .. ؛

عەلى ناريننى :بۆ چى ھەوئئەدەين ھەموو جارى تەنيا ئەو رووداوانە بنووسىن كە پيويستىمان پى يەتى ؟ ئەوانەى كە يشت گوى ئەخەين وەكو ئەوەى نەبووبىت ..؟

عيسا چيايي: بۆ نمونه ...

عهلی نارینی :ناتوانم دهستنیشانی بکهم ،به لام کاتی تو سوّنت ههیه بوّ رابوردوو ،یادگارییهك ،لهچوار چیّوهی چامهیه کدا جیّی ئه کهیته وه ،به لام ئهم یادگاریه بریتی نییه ته نیا له و چرکهیهی که توّ دهینووسیته وه شریتیکه ده ره نجام دروست بووه . توّ نه پیچری ونیوهی دهگیریته وه ونیوهی تری جیّده هیّلی . . ؟

عیسا چیایی :ئهمه ئهکهویته سهر ئهو حالهتهی که تو مهبهستته ،من نازانم تو باس له چ حالهت و کام شیعر دهکهی .. حالهت ، رووداو ههیه ههموومان بهشدارین تییدا ،هی ههموومانه ،ههندیکی تر ههیه ههرکهسهو هی خویهتی ، ههندی رووداو، رووداوی خه تکه بهگشتی، بویه خه تک به شدارن له دروست بوون ولهوتنهوهیدا له باسکردن ولهگیرانهوه شیدا .. بویه که شیعریک دیت تهریب دهبیت لهگهل ئهو رووداوهدا ،ههمووتان خوتانی تیا ئهدوزنهوه . ههندی رووداوی تر ههیه که رهنگه ئاستی هونهری چامهکه بهرزتریش بیت به لام مادامهکی ئهو ئاوینهیه نییه که ئهو کومه ته خه تکه خوی تیا ببینیتهوه ، وانا خویندریتهوه که تو مهبهستته ، بویه لهو ریکهوتانهدا غهدریکی زوریش لهو چامهیه دهکری ..

عهلى فارينى : پيت وايه ئهوه يادگاريه تو پهيوهست ئهكا به جيگاوه ،يان جيگا خوّيهتى ، خوّى ئهسه پينى ّ كه توّ سوّزت ههبيّت بوّى ..؟

عيسا چيايى: ههر دووكيان ههردووكيان

عهلى نارينى : لهنيو ئهو ههموو كيشهيهى كهله ئهمروداههيه شيعر..رهنگه شيعر وعهشق تهنها پهناگه بن بو ئاراميى روّحهكان يان دلهكان . ئهگهر وهلى ديوانه ههموو دنياى لهچاوى شهمهوه بينيوه ، ئيمه لهم ههموو كيشه وئاژاوهيهدا بوّچى شاعير ههولى نهداوه له ريّگاى عيشقهكهى خوّيهوه دنيا ببينى وباسى ليّوه بكات . .

عیسا چیایم :زهمانی من رهنگه جیاواز بیّت لهگهل زهمانی وه لی دیّوانه دا ،نه ک زهمان، زمانی نووسینیشمان دهگوریّت .زوّر جار زهمان توّ کیّش ده کا به رهو نووسینیک. یه عنی نه و وات لیّ ده کات که شتیکی تاییه ت بنووسی نه ک به پیّچه وانه وه ای دیّوانه زهمانی ئینسانی ئینسانی کی سه ره تاییه که به رکه و تنه کانی له گه ل دونیا دا زوّر که مه کیشه ی تری نییه ، ئینسانی نه م سه رده مه رهنگه کیشه ی زوّر بیّ ،نه ک هه رئه وه سه یرکه شیعری خوشه ویستی به و مانایه ی که توّ باسی ده که یت ره نگه ئه مروّ نه قه یرانیک دا بیّت ، ئیستا نه دنیا دا شیعری خوشه ویستی زوّر که مه بیستا باس نه وه ده کری که شیعر نه زهمه نی سه ته لایت وئینته رنیّت و کوّه پیوته ردا ، په راویّز ده که ویّ (که من پیّم وا نییه) به نکو بوواره کانی بینینی شیعر که متر ده بیّته وه . (

عهلى نارینى :باشه لەنیو ئەو ھەموو كیشەیەی كە ئەمرۆ ھەیە و وەكو ئیوە دەئین لەسەردەمی تەكنەلۆژیا شیعر كەمتر دەبینری تۆ ئەتەوی شیعر بۆ نوخبە بنووسی یان بۆ كۆی خەلك . نەگەر بۆ نوخبەیە ئەوە ئەتوانی بلیّی خوینەنر تۆ بەدووای لایەنەشاردراوەكانی ئەم دەقە ئەقینداریەدا بگەری وئەگەریش بۆ خەلىكە بەگشتى ،ئەبى زمانیكى تر ، گوزارشتیكى تر بەكاربینى بۆ ئەوەی بتوانن لیّی تیبگەن .

عیسا چیایی :هدندی شت هدیه باسی لیوهناکری .که تو بلیی ئهمهیان وایه نهوی تر وا .هدندی شت ،هدندی مانا ، هدندی شیعر هدیه وهکو جوگه نهی ناو وایه کهبهر بهردی ، بهرداری ،دهکهوی خوی پیچ ئهکاتهوه وجیگه بو خوی ئهکاتهوه و بهلایه کی تردا دهروا ..

من وای نابینم که شیعر پهراویز دهکهوی ،یهکه مجار شیعر لهچاو کهیدا پهراویز دهکهوی . الهچاو زهمانیکدا که شیعر ههموو شتیک بووه . اشیعر پیشتر ههندی نیشی پیکراوه ،نهوانه نیشی شیعر نهبوون . یه عنی فوناغهکانی پیشووتر شیعریان بهباریکی فورس بارکردبوو ،نهوانه باری شیعر نهبوون . شیعر یهکه مجار ناخی مروّف خویه تی لهناوه وه .مهرج نییه ههموو دنیا گوی له شیعر بگری ،ناکری داوای نهوه بکهی که ههموو دنیا یه ک پهنگی بووی .من ییم وا نییه که شیعر له یاشهکشهدایه به لام قهت ییشم وانهبووه که شیعر ههموو شتیکه . . ا

یان ههموو کهس دهبی شیعر بخویننیتهوه ..شوفیری ئوتومبیل و میوه فروش و ماموّستا و تد ..ناچارن شیعر بخویننهوه ..شتی وا نییه،نهو خه نکانه خویان شیعر و خویندنهوه هه ندهبژیرن . به پیچهوانهوه نیّستا لهو فیّی تهکنه نوژیا و سهرقانبوونهی خه نکدا، کهسیّك نهسهرخوّ وبهوردی شیعر بخوینیّتهوه،خویّنهری راسته قینهی شیعر ئهوهیه ... د

عهلى نارينى: ئيستا ئەزۇر خەنكى خوينەرى خۇمان بپرسى ئەنى ئە ئەخەفتاكاندا شىعرم ئەخويندەوە ، رەنگە ئەگەر واى ئىكىدەينەوە قۆناغى حەفتاكان پيويستىمان بەشىعرى بەرەنگارى ھەبووە، ئىستا ئەقۇناغىكى ترداين ، جۆرىكى تر شىعر ئەخوينىنەوە ، تۆ بلىى قۆناغەكە واى كردبى شىعر كەمتر بخوينرىتەوە ياخود بابەتەكان وايان كردووه ، شيوازىكىتر يان شەقلىكىتر وەربگرى .. ؟

عیساچیایی: با غهدر لههیچ لایه نهکهین، ههندی جار شیعر وه کو ناو وایه خوی ریّگه بو خوی دهدوزیّته وه ، ههندی جاری تریش زهروره ت. بو نمونه ئینسان له قوناغی حه فتاکاندا پیویستی به شتیک ههبووه گوزارشت له و زاته پیشیّلکراوه ی بکات ، ئیتر شیعر خیراترین فاکته ربووه بو نه و حاله ته ، بو گوزارشت کردن له و حاله ته ، و تمان پوختتر باسی زمان نهکهین .. یانی زمان چی یه .. ؛ ناکری بلیّن له حه فتاکاندا زمانی ههبووه و لههه شتاکاندا زمانیکی تر ، زمان ههمان زمانه ، به لام ، شیعر پهیوه ندی زمانه ، له شیعردا و شه نهکهویّته کومه لای پهیوه ندیه و نمونه نمونه یوندی و مربگره ، ههر و شهیه که ، بو نمونه نمونه و شهی گول وه ربگره .. گول ، بو نمونه لای نالی چون به کارها تووه (که لای من هه رباس کردنیک له شیعری کوردی به بی ناوهی نالی ، باسیّکی نوقسان ده رده چی .) یان له قوناغه کانی تردا دووای نه و چون به کارها تووه . ؟

تا نەگريا ئاسمان وتەم ولاتى دانەگرت

گوڵ چەمەن ئارا نەبوو ،ھەم ئێوى خونچەش وانەبوو .

لهچەند قۆناغیکی دووای ئەودا (مەولەوی) دیّت ، لەبەیتیّکی ناسکدا گول ْ ئاوا بەكاردیّنیّ . . :

گول چوون رووی ئازیز نزاکهت پوشان وهفراوان چوون سهیل دیدهی من جوشان

چەند قۆناغىكى دوواى ئەو (گۆران) دىت ئەو ئۆيەرىتەدا دەئى:

پایزه گهلای دار رژاوه ، باخ رووته

گول کوانی ، گول لیوی به بزه پشگوته .

سەيرى ئەو سى گوڭە بكە ، ئەو سى گوڭە بخەرە كەوانەوە ،گوڭى يەكەم ئەوەى (نالى) گوڭيكە ئىوان ئىوە ئەخىزايى بوون وفيزىكى نەتەوەيى ئەچوار چىوەى ئىمارەتى باباندا ،كە ئەچەند بەيتىكى دوواى ئەوە ئەڭى :

تا سوله يمانان نهبوونه سهدرى تهختى ئاخيرهت

ئه حمهدی موختاری ئیمه شاهی تهخت نارا نهبوو ..

گولاه کهی نالی بو نهوه و تراوه بو نهوهی له چهند به یتیکی دوواتر باسی مردنی سوله یمان پاشا وهاتنی نه حمه دی پاشا بکا ،نهمه گولاه ،گولای (مهوله وی) گولایکه وه ک خوّی له سروشته وه هیناویه تیه ناو شیعره که وه ، بی نهوه ی به سروشته و هیناویه تیک موتوربه ی بکات ..

دووای ئهوه گونهکهی (گوران) که گونیکه خه نتانه به،به روّمانسیه تیکی ره شبین . ئیتر ئاوا فوّناغهکان وا دهکهن زمان بگوریّ ، پهیوهندی شاعیر بهوشهکانه وه زمانه که ئهگوریّ ، نهك زمانه که ئهگوریّ .

یه عنی ئه و خویننه رهی نه تووانی نه پهیوه ندیه کهی نائیه وه خوّی بگهیه نیّته فوّناغی مهوله وی و نهویشه وه بوّ گوّران ناتووانی وه ک خوّی نه شیعره کانیان تی بگات .. ۱

عملى ناريننى: يهعنى ييت وايه زمان نهگوراوه ، ئهوه دەربرينهكان كه جياوازن ..

عيسا چيايى : شيعر لەنێوان وشە . و شت دا پەيوەندىيەك دروست دەكات ، وەكو گوٽەكەى كە باسم بۆ كردى شيعر ئەو يەيوەنديانە ئەگۆرى . .

.. له چاو يێكهوتنێكى كهنائى تهلهفزيۆنى ئازادى /كهلار موه..

(1)

لهسیّبهری (بورجی ٹازادی)_دا ..

```
۰۰ لیّره دا،

(نیما یوشج)،

باسی شهوی کرد ۰۰

لیّره دا،

لیّره دا،

پیّی هه له نگوت و

وتی یا شیعر ۰۰۰

لیّره دا،

لیّره دا،

به گژو گیا خوّی داپوشی ۰۰۰

لیّره دا،

پاسداریّك ۰۰۰

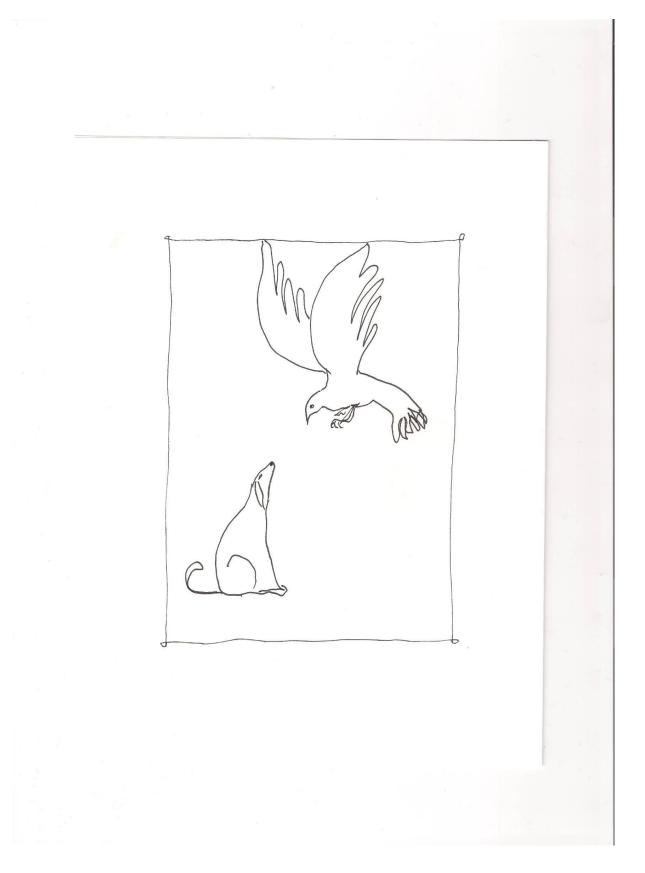
لهبیّزاریدا،

کاشی پارهوی،

کاشی پارهوی،

نیّو ئه م باخچانه ی ده ژمارد ۰۰۰!
```

تاران ..1996

لهسيِّبهري (نصب الحريه) حدا

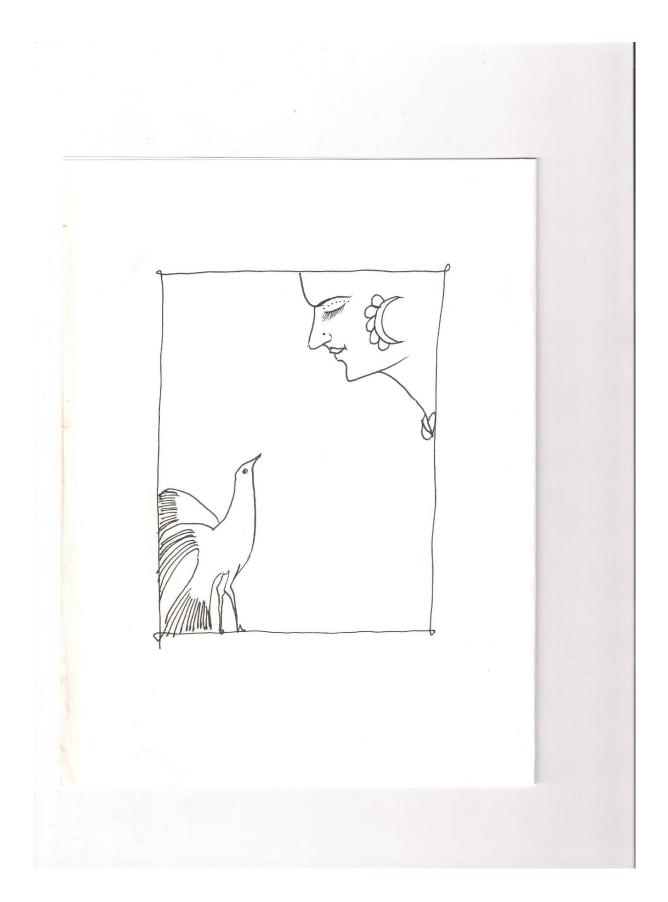
... له و رۆژه وه تۆم لى ونى
نەشەوم وهك شەو دەگوزەرى
نەرۆژگارىشم رۆژگاره
لەو رۆژه وه ..تۆم لى ونى ..
نەچاوى (خوا) م لى ونى ..
نەچاوى (خوا) م لى ونى ..
لەو رۆژه وه تۆم لى ونى ..
لە كازىوه گومان دەكەم
لەمانگە شەوان دەترسم ..
لە سۆراختام
لە سۆراختام
لە سۆراختام
لە گۇمى با .. و
رىژنه باران
لە كېي و (دىجلە) دەپرسم ..!!

بەغدا...1989

حواحوفه حتفى تُوبخولوه

```
٠٠٠لهو ديوهوه،
       دنيا سپى دەچىتەرە
                 سپى ...
    سىپى، وەك كلووى لۆكە .
              بەفر دەبارى
              لهم ديوهوه،
       دنيا سپى دەچىتەرە
       يادوهريهكى رژاو٠٠ و
       ریشی باوك ۰۰ و
    چەرچەفى سەر قەرەويللەو
سەدرىيەى بەرى پەرستىار ٠٠٠
          سەرپۆشى دايك و
  سیمای خهمگینی هاوری و
                      دنيا
                     سپی
                دەچێتەوە
      وهك كێڵگهى لۆكه ...
     دنيا سپى دەچێتەوە ..
```

نەخۆشخانەي فېركارى سلېمانى (كۆتايى مانگى سېي 2001)

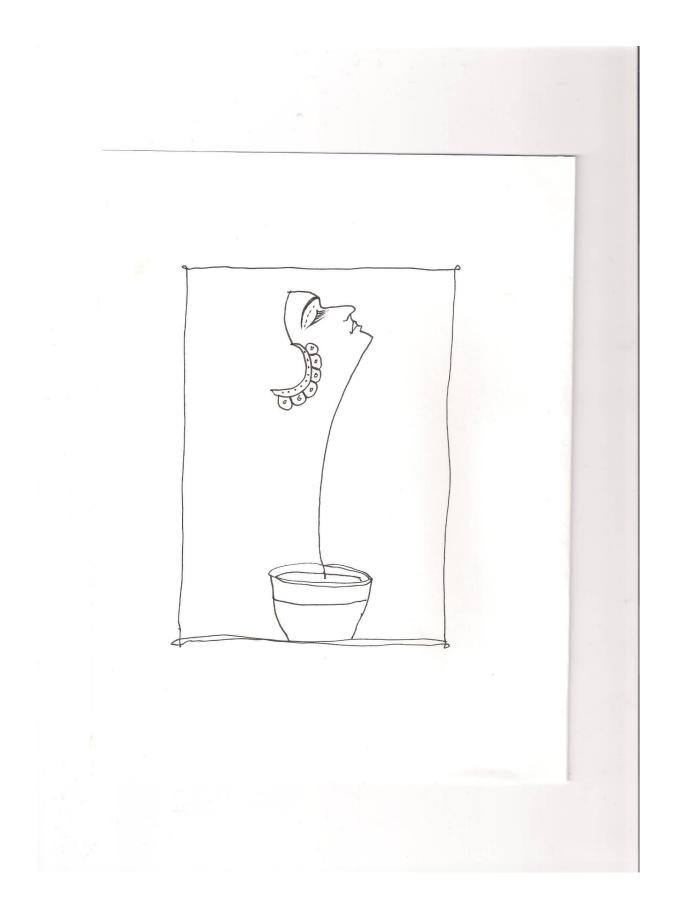

(2).. **ga____**

شهو بهئيوارهي وت: زووبه تەيرە/ شەمشەمەكانم هێنده خۆيان دا به سهرو چاوی ریّبوار و شووشهى پەنجەرەو رەقايى ديواردا سۆماييان داهات . بەردەكانى سەرەرى داخ بوون گلۆپى دارتىلەكان، بیریان چوویهوه که گلۆپن . ئەستىرەكان لە چاوەرووانىدا ، بوون به رەوە پشىلەيەكى ويلا . شەوبۆكان عەتريان لى دەررژى نێر ومێ ڕۅٚڗ۫ۿ٥ڵاتڽ٥ڮٵڹم رووت نابنهوه بۆ يەكترى .. سوێيان بوويهوه ..

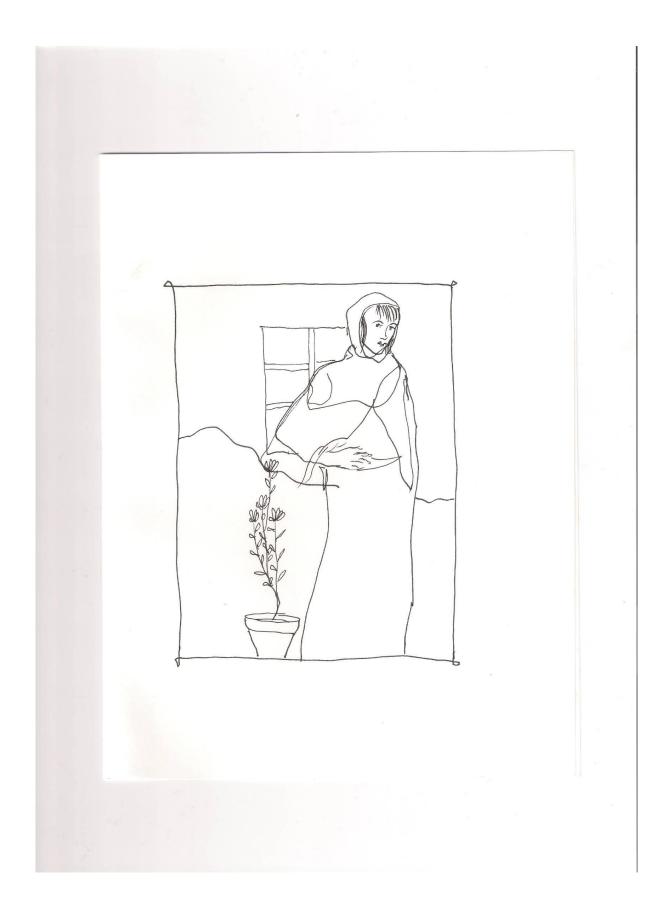
```
(با) کان
له تارماییه ده گهرین
پی بلین ، نهینیی .
کچه گوله کانم ،
به دووای (پوژ) ـی بی وه فادا ،
ملیان خوار بوو .
شهو به ئیواره ی ووت : زووبه ،
زوویه ....زوو
با من بیم ،
پشــوویه کم بی هه موو ...
```

ويستكه

(1) **بـــاران**

رپیژنه بارانی بههاران
وهك ئازاری ئهوینداری ،
وهك شهوانی (تو) پهرستی
تهرم ئهكا ...و
تهرم ناكا ...!
ئهم بی (تو) بییه دووره ،
وهك شهپولی كهنارهكان
له سنووری ،خوشهویستی
دهرم ئهكا....و

(2)

(****)

ریشوّله کان ،
من و تویان نه ناسیبا
به رگی رهشیان نه ده پوشی ..
کوّتره شینکه ی ئه و کیّوانه
به خهمه کانی ،
من و تو ئاشنا نه بان .
به رده وام وا ،
دلته نگ و شین پوش نه ده بوون ...

(3)

(1).. **ga____**

..شهو گرانه ، شهو نهیّنیی ئهدرکیّنی . جهستهی سرم ، لهبهر شهستهی تهنیاییدا ، سهما دهکا .. چهمی کچیّك ، دارستانی روّحم دهسووتیّنیّ! (4)

تــة..

... من ئەوەندە گويلم لە تۆيە
كوا ئەوەندە گويلم لە خۆمە ..؟
كە فرميسكى بى سەرو شوين /
دىدەى ئازىزم جى ديلى ،
بۆ خۆم نىيە ، ھەر بۆتۆمە!

بەروارى جيا جياى (1990/1989)ـى بەغدا

حەرگايەك

نه . . . دهرگایهك ،

نه . . . بۆ چوونهدهرهوه

نه . . . بۆ هاتنه ژوورهوه

دهرگـایــهك

نه . . . بۆ وهرگرتنی نامهیهك

نه . . . بۆ دیمانهی ئازیزیك

نه . . . بۆ دیمانهی ئازیزیك

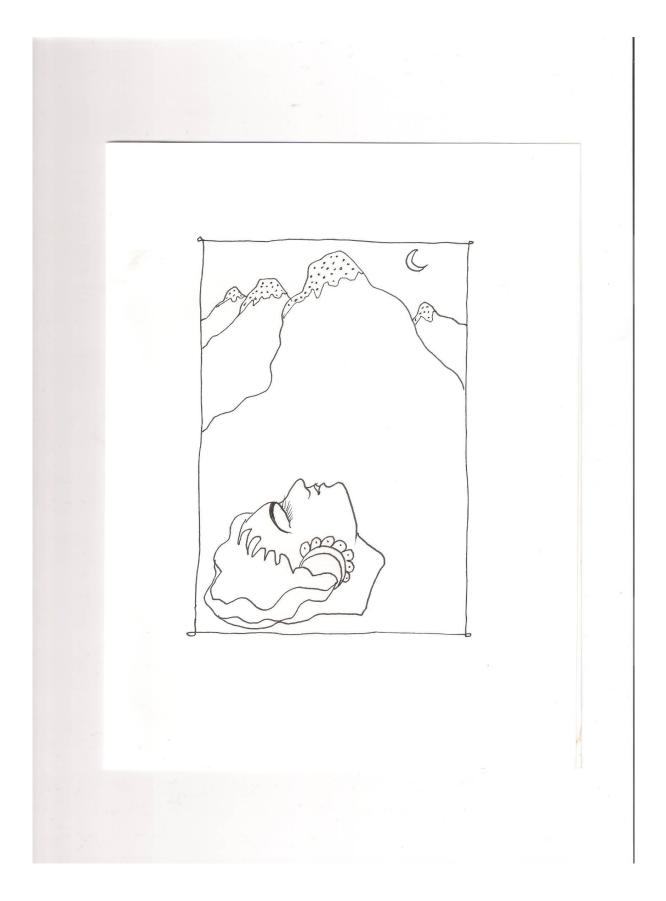
دهرگـایــهك

بۆ دهرگـا

بۆ دهرگـا

دهرگاادهرگاادهرگاادهرگاادهرگا

دهرگاادهرگاادهرگاادهرگاادهرگا

نبي خيوريبي

... بهیانی یه ک ،

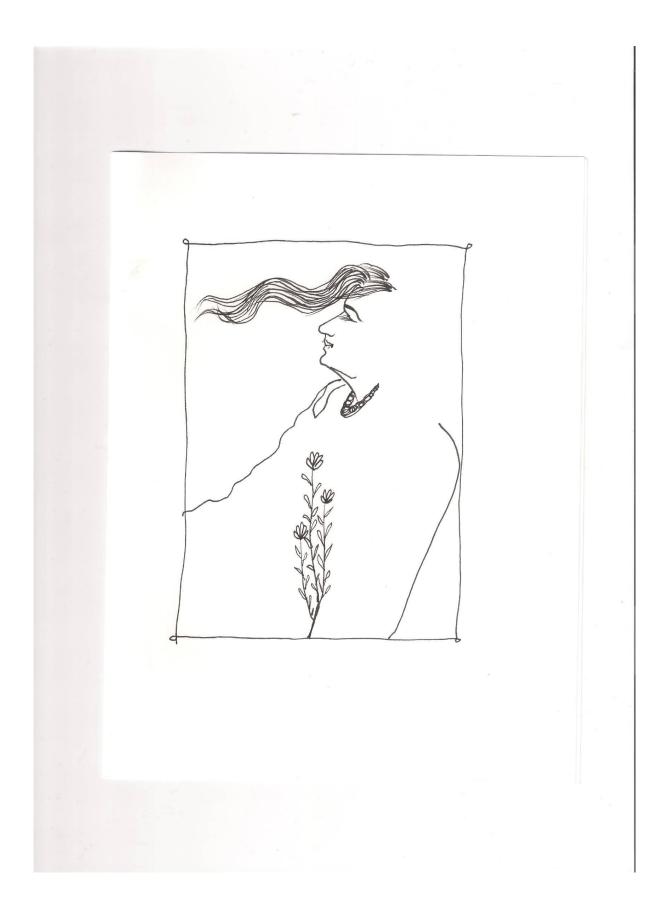
له یانه که دانیشتبووی

زوّر تهنیا بووی .

له دهرهوه ،

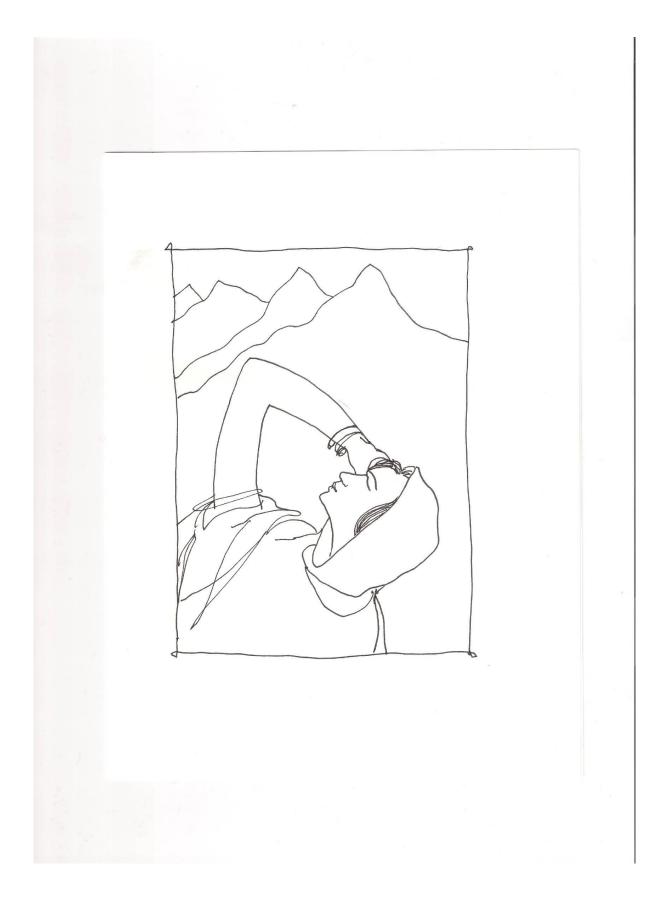
بارانیّکی شین دهباری ،

کهچی ناختی پی ته پ دهبوو ...!!

ئهو،
هات .. تهنیایی داگیر کردم .
پۆشت ..کهلاوهیهکی جیّهیّلاً
لههزری بریندارما .
ئهو،
لهبۆشایی (با) و رووناکیدا
گولدانیّك بوو له تهم ومژ
منیش ، یهژنیّك له سهمای باران ئاو
نیگهرانیی باران ،
نیگهرانیی باران ،
دهنگم ته ر ..و

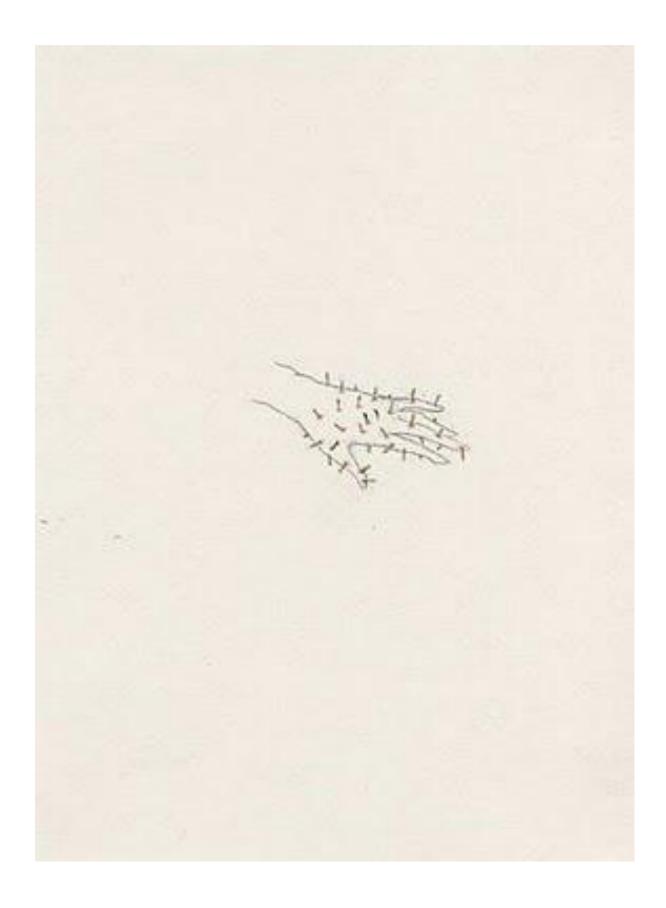
وەك سىنبەرى دلۆپە ئاونگىك ٠٠٠لەكەوتندا ، لەوى ٠٠٠٠

ئەم

```
... براده رگیان ... تهنیایی پرووکاندومی
تۆ ئهم کچهت چاو کردووه ،
لیّو و ژیّر پی و
مهمکولهکانی وه کو یه ك
سووتماکی ژیّر ره همهتی ئه و خوّره شیّته ن .!
لهعهزره تیّکه لبوونی کدا ،
باویشك ده دات ..
باویشك ده دات ..
بو ماچینکی گهرم وگور ،
بان بو نان بخوات ...!
```

ئۆردووگاى گردەنو/كوردستانى ئێران ھاوينى (1991)

بنو ئازيز

ئهم شیعره ،پیشکهشه بهو منداله روّح سووکهی ،کهله شهویکی، دوور ولاتیدا لهبهر کهم خزمهتی وبیّ دهرمانی چاوانی لیّکنا ..

٠٠بنو ئازيز ٠٠

كي بي لهتق ماندوو تربي ..؟

کی وہکو تق

لەساتىكا

دوو ولاتى تەى كردبى ..و

بق ئايندەى نەزانراوى

كي ٠٠٠ لهتق بهخشندهتر بي ٠٠٠ ؟

بنو ئازيز

کام بسته خاکی غهریبی ،

باوهش بۆ جەستەى بىمارت دەگرىتەوه .؟

كه تۆ چاوانت لېك دەنىيى ..

له کام گوندی کوردستاندا

خونچەيەك چاوى گولىنىي ، دەكرىتەوە ..

بنو ئازيز

سێبەرى يەنجەى خۆلاويت

بهدامێنى

مالۆچكەكەتدا جيماوه .

هێشتا رۆحت تارماييه و

بەسەر بەژنى خۆوەتگادا ، راكشاوه .

بنو ئازيز دەبسرەوى ، با دەم وچاويكت بشۆين پى وبەلەكت، له و خاكه سووته مهرؤيه ، بتهكينين . دەبسىرەوى ، جاریکی تر، بق نان خواردن ، نیگا نابری له و گولسه .. جارێکی تر، بۆ خۆشىتن ، دەست ھەلناگرى لەو گلە .. تۆ ئەوەندە ، شەيداى گل بووى تۆ ئەوەندە ، شەيداى گول بووى ههتا بووی به قهرهبرووت هه تا بووی به ، ساتى ترس و چاوەروانيى بنو ٠٠ئازيز دلنيا به ئيتر خاوهن ،

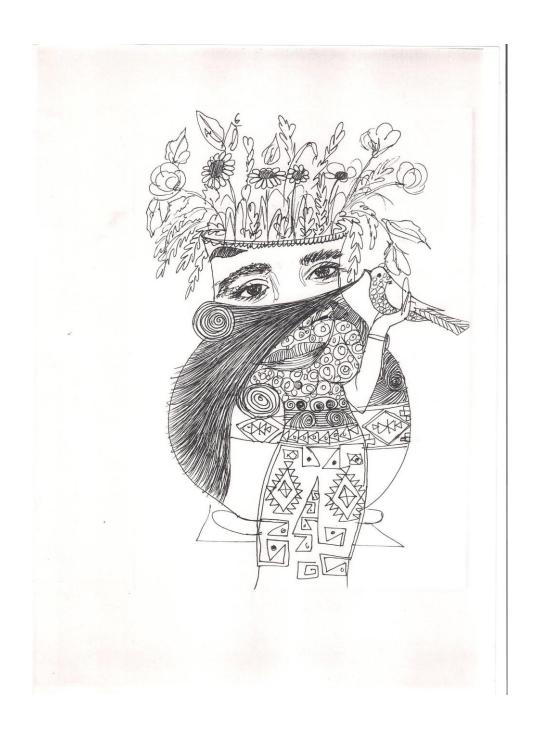
خاك ..و .گول ..نیشتمانی ..!

بههاری (1991) ئۆردوگای گردەنو/كوردستانی ئيران .

((**بہا د ہ نگیم**))

. . . بی دهنگیی
پیکدادانی دوو نیگای دووره
له دوو ئاراسته ی جیاوازه وه پیکدهگه ن
لیکخشانی دوو جهسته یه له هیمنیدا
باویشکدانی نوینیکی تهنیایه
دهست به قردا هینانی میینه یه کی خهوالووه
له بهیانی یه کی رستاندا
. ب بی دهنگیی
له پهنای تهنیاییمدا دادهنیشی
به کولانه تهسك و تروسکه کانی
قسه کردندا / تیپه ر دهبی . . و
سیگار ده کیشیی . . . و
سیگار ده کیشیی . . . !

((**Carica**))

٠٠٠ ورد ،

ورد ... دەرژايە دۆرگەى خەونەوە تا تەواو بەرجەستە دەبوو

تۆپى زەوى ، ، بەر مالنىك بوو لە بەستەلەك لە چەقىدا ، ، لە سەر گابەردىك رۆنىيشتبوو ، ، ئەو

پرچ و ریشی سپی ۰۰ سپی بوون

وەك كلۆى لۆكە

ژیتاریکی ئهژهنده ژیکانی - با - بوون

مەرو چۆلەكە. و . سىمۆرەى ھينابووە سەما

بهفریّکی هیّمن دهباری و بازیّك له سهر شانی ئهگریا

لەو ئاۋاوەيەدا .. تەنيا

وەك كەروپىشكىكى زراو چوو

وەك ئاگرىكى بەربوو لە زەريايەك

••• •••

رۆحى نەزىفى ،

دەرژايە نيو شەپۆلەكانى -بــا- وە

(بۆشىاييەكى

ئاسمانىي

ســــارد

دايىدەپىزشىي)

ورد ، ورد . سیمای له تهم ومژدا وون دهبوو !

شیعریّك بوّ گروپی بهتانی

-/ چاوتان داخهن چیبی دهبینن ..؟

يه كهم: من شهنگترين كچى دنيا ..

دووهم : من جوانترین و پاکترین شاری /

ون بووى نيو تەمتومانى پەمەيى ، ئيوارەيەكى ئەوروپا

سێیهم : منیش دهروونێکی هێمن ، دانیشتووی نێو یانه و

پیاسهی کهنار باخچهی سهوزی پر له گولنی

ناودار ترین زانکوی جیهان ..

ئەي خۆت ...؟

چوارهم : من ئيشكتان لئ دهگرم ..چاوانم دانهخستووه

ئاوى بەلنىشاو ھاتووى سەر دەرگاكان ..و

ديمهنى ئاواره بوون و پهراش بوونى ئاو دەبينم ..

وهلي ههر له پيشتانه وهم ..

برادهران ..

لهم زهمههریری سهفهر و دابران و کورهوهدا

بهردیش جینگای سهنگینی خوی جی دههیلی ..

- ئەرى برۆين چىي روو دەدات ..؟
 - ئەگەر برۆين ..

رِهنگه ، سيروان به پێچەوانەوە ھەڵچێ ..و

سالني به سي وهرز و نيو ..و

مانگ به شهست روز گوزهر بکات

*/ نه ء ، ههر تۆزى بىرمان دەكەن .

نه ء ، بي توزي ، بيرمان دهكهن /

بيرمان دەكەن،

وهختی چاوی نیوهرووانیان

کز..کز.. دایی ،

له چاوه رووانیی سهیاره ی کهمپی خواردا ..

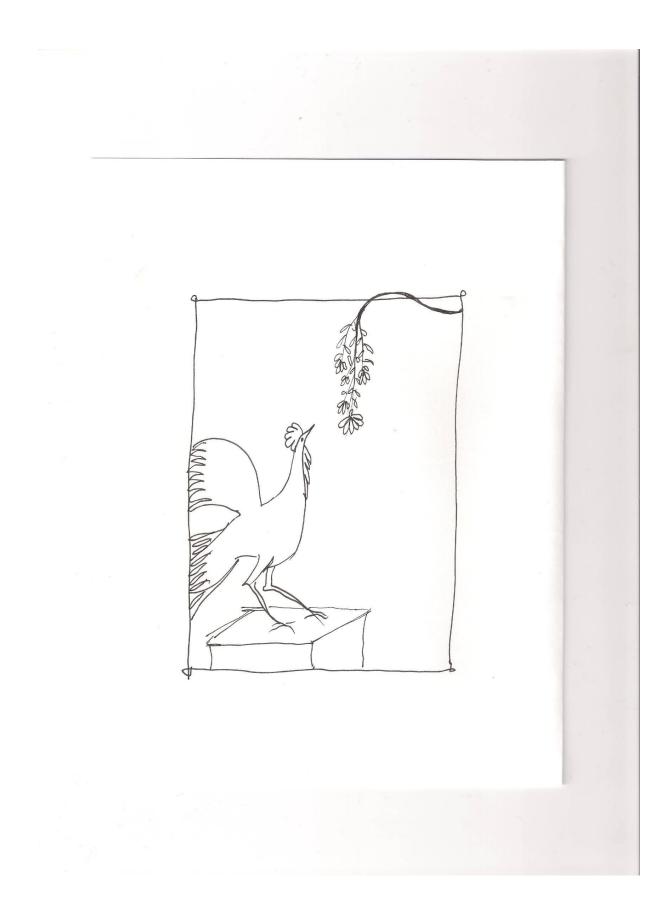
وهختي چاوي ئيوارانيان گهش ..گهش ..دايي

بهرامبهر فليمي توركي سهتهلايت ..

قاوهی کافتریای روّشنبیر..!

** ** ** **

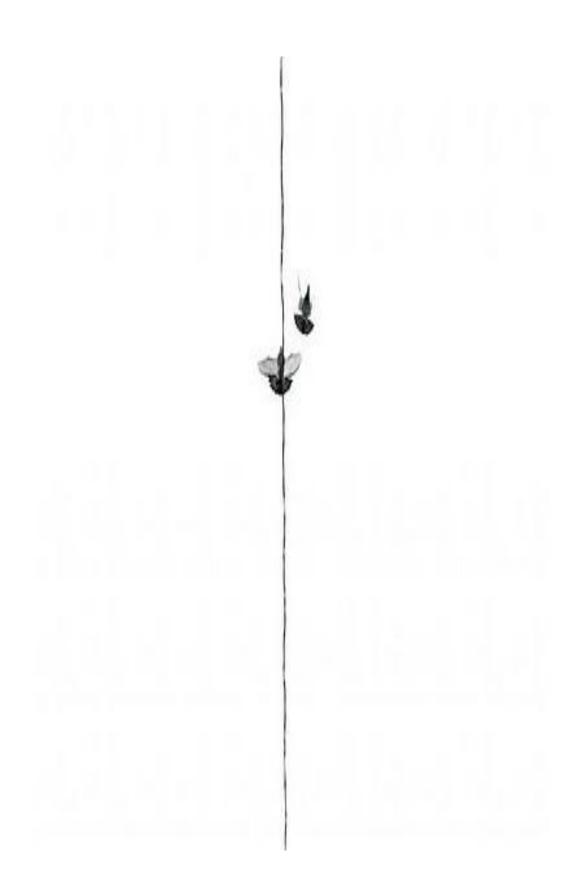
*/گروپی بهتانی، کۆمه له گهنجیکی دهربهندیخانی بوون ، به شهدایی چوون بو ئهوروپا، ههموو ئیواره یه تا شهو داده هات له بن شه لاله کان له سه ربه تانیه کیاری وه ره قیان ده کرد، دره نگی به که نه فنتی ده گه پرانه وه، یا دیان به خیر و ابزانم دو و اتر به و ئامانجه یان گهیشتن. */ که مپی خواروو، گه پره کی تایبه تبه فه رمانبه رانی که هرو ئاویی ده ربهندیخان . */ سالانی (97/96) کافتریایه که ههرو له ناوه پراستی شاره که دا به و ناونیشانه وه زوربه ی پرفشنبیرانی شاره که له وی گرد ده بوونه وه ..

كرانهوه

...دێيتەوە، لەدىماھى بايەكى درەنگ ھەڭكردوودا چ.. دەبىنى ..؟ وهك هيچ نهبووبيت ..ئاوا يان وهك ههموو شتيك بووبي ... ئاسمانیکی دلتهنگ و زهمینیکی بی ئوقره تەنياييەكى وەك خۆت . دێيتەوە.. ماله که ت پر بووه له گمه ی کوتر و بۆنى رەيحانە / تەنيايىت لە گروگالىي رەنگاورەنگ . لەو بەيانيە شپرزەدا، بۆ تۆ و ئەم شىعرە تازەيەى بەردەستت لەئەفسانەوە، گوڭى ھێناوە . تۆ ھەست ناكەي .. بالات بستى بەرز تر ٠٠٠ چەند تەلىكى سپى رىشت، رەش ، رەش دايى ، كاتى بانگت دەكا ..: باوە ..!

(2003/5/14)

((**?**)) .. 2

...هێنده، قسهت نهكرد،

هەتا، ئاخاوتنت بىرچوويەوە

هێنده، گوێت دايهخهمي ((كۆ))

تا ((تاك)) ينتى خۆتت پووشان .

هینده باسی گولت کرد و، بن جاریکیش چی یه بننی گولت نه کرد !!!!

3 .. حاخران

```
... ئێوارهى،
سەرەتاى رستانێكى درەنگ.. درەنگ، لەجێگايەكى دوورەوە
دوور..دوورەوە، بەشەكەتى خۆت دەكەيتەوە بە مالا .
بەدەم رەھيلەى خەمێكى رام نەبوودا /
سەرى دنيات لى دێتەوە يەك .
زۆر شت بووە،
نۆرى تريش ....
لە داخرانێكى سەيردا،
دللى گەردون .. رائەچلەكى ..
پۆلى كلاوكورەى تەر ..
ئاسمانى خەونى شەق دەكەن .
گوندێك دەلێ: - ئەو كۆشكانە بروخينە
تافريزم لە سەرما بێت و بچێ..
```



```
من دوو دلّم له گرمه سامناکهی لهو گرمه گرمه سامناکهی چۆلهکهو سمۆرهی تاراند . نیگهرانم بهو تارمایی و ئاماژانهی، تارمایی و ئاماژانهی، سهوزایی لهبههار تۆراند ..! نۆر شت .. سهنگی خوّی نهماوه، نوّر جیٚگا .. ههیه بهتالله /دهبوو خهلکی تیّدا ههبا... و نوّر گریّی نهیّنی ههیه / دهبوو لهزاری ئهوهوه بدرکابا ..! نوّری تریش ....
```

(11و12) عي 2008

*/ جیاواز لهئاسۆی ئهم شیعره، (داخران) پرۆژهی شیعریکی دریژتره

ما تنــــــهوه..؟

```
..پروشەيەك،
         نێوچەوانى تەر دەكرد و
     دەسىتى ھەلدەبرى بۆ ئاسمان
                  ئاى ٠٠خودايه
                 خودایه گیان ..
             کەنالێکی ترم دەیێ
          كەنالەكانى لى وون بوون
             لەتونىڭى يادىكەوە،
           شەپۆلەكانى ھەناسەي
دەرژايە نيو ، خەونىكى شەنگەوە .
                        دەگريا
                    پێ دەكەنى
            وايدهزانى يهكهمجاره
      گویی ئاشنای گریان بووه ..
                      پێدەكەنى
       هەروەك ، بەردى دەسىتى ،
                   منالێکی بزێو
               بێئاگا بەربێتە نێو
بیریکی قوول ، دهنگی دهدایهوه ...
```

ئەم جواميرى زەمەنى پێش ڕاپهڕين و بچووك بوونهوهى ئينسان و پیش کوتایی شهری سارد و عەشقى سارد و ماچى سارد و پێش ههموو پێشهکان بوو .. پێدەكەنى دانەكانى، وردەچەوى، نيو چەميكى روونى لارى بوون . سمیل و ریشی هینده نسرم بوون وهك ميخهكي پهنايهك بوو كەس نەيگاتى . بۆنى عەشقىكى بەسالاچوو، بۆنى گريانيكى شيدار، بۆنى ئەشكەوتى لى دەھات .. **ھ**ێڔۆيەكى، نوشتاوهی سهر چهمیکی تینوی گەرمىيان بوو .

به ژنی له دارخه نه ئه چوو تا سیبه ری نامق ده که وت تا هه ناسه ی نامق ده رژا وه ک پیکه نینی سمقره وه کو کوکه ی چوله که وه کو کوکه ی چوله که وه که رویشکه ی گژ وگیا وه ک نامقیی د و ته نیایی نه ورقزی (1980) ی دیبن به در نیبن به در نامی دیبن به در نیبن به در نامی دیبن به در نامی در نامی دیبن به در نامی در

غەرزەنـــــدانە

له تا وابوونی باوکمدا (شیخ محهمه د شاکه لی دیبنه) نهو تاگره ی له زهریایه کدا کرابوّه ، ههمیشه سهرمای بوو ۱!

```
٠٠ زستان ،
```

بی باران وهرزیکی سهخته و کوتایی نایه ..

بۆ رۆحى، ماندووى پيرېكى وەك ئەو

زهریاچهی زوقمه و ههر نایکاتهوه .

دنياش سەرابە ، سەرابيكى شين .

بهیانییه کی درهنگ رهسیوه ۰۰۰ روّژ نایهیّنیّت و

شەو نايباتەرە ..

شهو، فریزیکه ۱۰ فریزیکی رهش ۱۰ وهك شهوی لیقهومان ۱

وهك شهوى تۆلهى يياوى جوامير ..و

وه کو ویژدان و دلمی نامه ردان ..!

گقهی ئهم (با) سامناکهش

لوورهى ناوه ختى ههوالنيكه شووم ..

تا دووا ئەستىرە ئاسمانى ناخمان را ئەرەشىنى

تا چەترى شىينى ئاسمانى مالنك ،

لهسهر يينج براو چوار خوشك دهرديني ..!

٠٠٠ بەيانىيەكى درەنگ كەوتووە ٠٠٠٠٠

(..بهیانیانی ، ئهم گوزهره بۆنی تهکانی بهپهله وبۆنی قردیله و قهلهمی قوتابی ئاوایی لی دی ..!

بەيانى سىي شەمەيەك ،كە ھەۋدەى دووا مانگى سالنىك بوو، سالنىك ..

كەوەك قەرالنكى ماندوو،

له دۆلنىكدا تاجەكەى بەجى دەھىللا ..و

ههر ئهو بهریش سالیکی تر،

چاوه رپووان بوو،

دووای سیانزه رِوْژ تاجهکهی ئهو هه لگریّت،

كورسى بۆ وەرزەكان دانى .

ئەو وەرزانەى ، بەداخەوە :

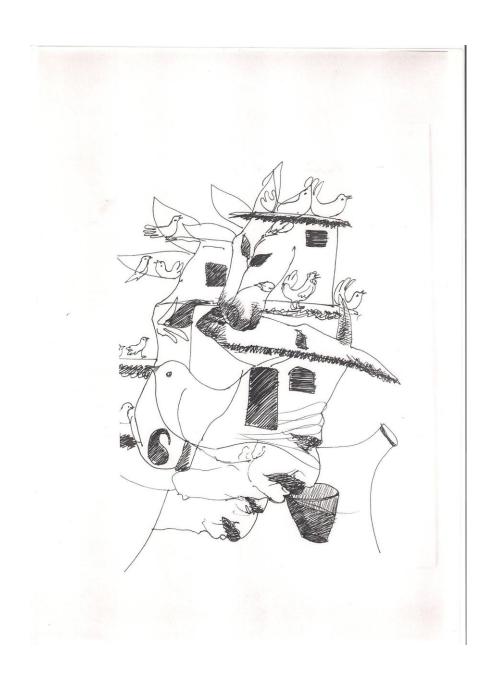
نه به هاری، باوکم، داری تیا ئه رویننی ..و

نه زستانی، باوکم ٠٠لهبهر خورهتاویکیا نویژ ئهکا ٠٠٠

نه هاوینی، باوکم له سیبهریکیا قورئان دهخوینی ٠٠٠

نه پایزی، دلنی باوکم لهگهل کهوتنی ههر گه لایه کدا/

دائهخورپي ٠٠!


```
نیوه پوانیک ،

ته دهشتانه بو شهیدایه که بونی باران وپیشمه رگه و خاکی ته پی ،

یه که م په له ی سالمی لی دی ...

بونی به ویقاری سه لاته وبونی جامانه و چاویلکه و ته رووی باراناوی لی دی دنیا په نگی (دیبنه) ئه گری ..!

دنیا بونی (دیبنه) ئه گری ..!

تیوارانیک،

ئیوارانیک،

ئیوره ی شــــار جی ده هیلی ...

ئاپوره ی شـــار جی ده هیلی ...

ئه ی مانگه شـــه و ،

ئه ی سویی بی وه فای برینیك ...

باوکم، ئه مری ... و
```

((يوســـف))

..یوسف، بهیانیه که نا ئومیدیی و هیوای تیکه لا به ئیکسیری تهماوی زوله یخا ومالی (ئهحزان) هه کهی باوک وموّره ی براکانی دهبوو / ههستا و چاوانی هه لگولوفت، به بازاره وه دهستی هه لبری : خودایه ئه وه منم، یوزه رسیف، کوره له بیرنه کراوه کهی توّ و یه عقوب، عومریکه به دیار ئه م کوانوه خاموّشانه وه فوو له ژیله موّکان ده که م .. به زبریهوشم و بیخه واس ..دین. و گلینه ی چاوه کانیشم ده به ن.. تهمه ن به ره و چل هه لکشاو سوّراخی ئه و کوّرده رانه ی که نعانم پی نه گهیشت، منالیم له و که له به رانه دا جیّهیی لاّ و ناشبی بوّی بگه ریّمه وه .. من ناتوانم .. ئیتر ناتوانم به و قیافه ته ی ئه وساوه بروّمه وه .. هه ر نه شبی بگه ریّمه وه شه فسووس .. کی ده لیّ من له م مالیّ چکه قورینه یه ی دنیادا، ته نیا ده سه لاته کان و گهنمی زوّر و نیگای باوک و زه لیلی مالیّ چکه قورینه یه ی دنیادا، ته نیا ده سه لاته کان و گهنمی زوّر و نیگای باوک و زه لیلی مالیّ چکه قورینه یه ی دنیادا، ته نیا ده سه لاته کان و گهنمی زوّر و نیگای باوک و زه لیلی مالیّ چکه قورینه یه ی دنیادا، ته نیا ده سه لاته کان و گهنمی زوّر و نیگای باوک و زه لیلی براکانم ده وی و به س ..

کی ده لی من، بیابانه کانی که نعان و که نیزه یه کی ته نانه تن انه وشك تیرنه بووی که نعان، به ئه هرامه کانی میسر و ژنه کانه که له گه ته کانی میسر ده گورمه و ه .. ؟

کی ئه م پرسه ی به من کرد .. ؟

* * * * * *

فوٰبيــــــا

..لیّره خهلک، زوو دهنوون .. زوو دهنوون تادرهنگ درهنگتر، بیدار بنهوه و برسی بن ...!

ئۆردوگاى صمود، زستانى (1994) و كەلار، (2016)

يەنا

..پهناگرتنی ئيوارهم له ئاژاوه سەفەر بوارى تاسەمە بۆ گشت ساتىكى غەرىبىم سينهت عهرشي ههناسهمه . ئەم رىڭايە بۆ كويم دەبا چ مەنفايەك .. چ ھەوارى ..؟ که رۆحم داوەته باران بەسەر رۆحتدا ببارى ..! ئەي ژنيى كەمانى پچراوم .. ئەي گۆچانى شكاوى ھەست . ئەي تەمەنى بى ھودەي من تۆ ھەر ئاوينەي بەتال ..و تۆ ھەر سەرابيان ناپتە مست ..! جهخار پرم له غهريبي له برين و زهخمي ساتي ئيواراني . تۆ رووتى رۆحم نابىنى ، كهيله له ماتيى ئيواره و له گرياني ..!

خـــــونەبوون

… مه**ه**ێڵه ،

ئەو شەوبۆ تەرانە،

لەنسىنى سەراب ورارەوى شىدارى ئىستادا، رەق ھەلىن ... مەھىلە،

رابردووی بارگاوی ئه و رفز و زهمان و ویستگانه

وهکو خوّی

خوّى بكا به ئيميّل و كهنالي ئيستادا ..

داخه کهم ، من ئيستاکه ئهو نيم ..

ببوره لهوئ نيم ...

ببوره ٠٠من ئيستا،

نه ئەو ٠٠ و

نەلەرىم....

٠٠ خۆمەكەى جاران نيم ٠

• • • • • • • • •

تکایه، دهست مهده له باس و نهیننیی رابردوو ...!! رابردوو، کت و مت ههر وهك خوّی، بو رابردوو ...!!

و

شیعری (نالی لهبهیروت)، دووا ئهزموونی شیعری بلاو کراوهمه، دهکهویّته پاش ئهزموونی (پهرپینهوه) کیویته به لام وهکو بهرواری بلاو کردنهوه، کهوتوّته دوو تویّی دیوانی (مهرگی پیّشوو) هوه که ئهزموونی سهرهتای شیعر نووسینی منه و بلاو کردنهوه ی دووا کهوتووه .

نـــــالى له بەيروت

ئەم شىعرە پىشكەشــــــه به "نالى "كورېم.

-1

له مەسخيركى كافكاييدا، بوومەتەرە بە نالى،

سهرم له کلاو وجامانه یه کدایه، سهر و سمیّل و ریشم هاتووه، جهسته م له که واو سه لته یه کی خه نه یی شیرباودا، قورئانیّك له بن هه نگلی دهستی چه پدایه و به فه قیانه ی دهستی راستم، چاو له خوری کزی ئیّواره ون ده که م، تا خوم له ئاپووره ی سهیاره ی له پ هاتووی، دووای پیّبوونی گلوّپی سهوز ببویرم و

له دوو رييانيكي شهقامي "حهمرا" بپهرمهوه .

تۆ دەربازبووى ولاتئكى ماندوو و برسى، چاوى ماندووت بريوەتە ھەنگاوى پئچاو پئچى گەردەلوولى، نئو پانتۆلئكى كابۆ و لە كەمەرى بۆ سەرەوەى ھەمان بەژنى زراڭ، لەئاۋاوەى كراسئكى گولگولئدا، بە كەپرئكى خۆلەمئشى كۆتايى دى و بە ئاسۆيىش دوو قۆلئى گورج ھەريەكەيان، تۆپئكى توورت وزە و ورەيان دەداتى .

2-

خۆشە ئەوى، وەختى تۆ ھەر لەگەل تەر و برى نەرمە بارانىكى عەسرا،

وهك شپرزهيى و غهريبى ده پرژێيته ئوتيل وشهقام وبازار و قهرهباڵخى شارێكى سێبهر و شێدارهوه . بۆ من بهيروت، پێم خۆشه به پۆژ بهشدارېم له سهرشارترين شهقام وشانۆ وشوێنهكانيدا،

شەويش لاچەپەكترىن وبيدەنگترىن كونجى .

لیّره ، لهههرچرکهیهکدا، له نیّوان داری سهوز و سیّبهری قورسیی نهم پارکانه و کتیّبی شهو غلیّنیشتووی وهشانخانهی " نهنتونیو" دا رهنگه،

رەنگە، بارانىكى شىن ببارى .

دویّنی و ئهمرو سبهینی دهبینی له چاشتهنگاوی تهماوی " قه لای سه لاحه ددین " لهسوور تو تا ئیستاش گویّت له زرمه ی نال و حیله ی رهوه ئهسپیکه به رهو ئاسویه کی نادیار .. تو ههسته که یت عیسا به ته نیا له را رهوی کی زانکوی " قه دیس یوسف" دا به سه رده ریای ناوه راستدا ده رووانی ته ئه وروپا . ئیبن عه ره بی پی له ئاوزهنگی ئه سپیکدایه / به را رایی سیگار ده کیشی ناد فریزیکی زانکوی " به یروتی عه ره بی " له خه لده .

-4

ئیوارانیک، سهرم وهك گومبهدی خانهقای "ساقیهی جهنزیر" لاییکی دهبیته مهشعهله ، وهك ئهو بهفرهی لهپایزیکی قاریادا دهباری و لاکهی تری پر دهبی له بون، بونی بخوور، بونی تهرووی تهری نیوه شهویًکی بیاره و بونی میخهکی شارهزوور .

-5

تۆ،

_ لەزۆرشت، زوو تىكە يشتى هەموو رىكاكان دەرۆنەوە سەر "كۆلا

ههر كۆلاننك، جۆرى شىوەن بۆ شەھىدانى خۆ دەكەن.

بالأبهرزترين مزگهوت،لهشهقاميكي خاچنشيندا .

له زور شتیش، ههر تینهگهشتی:

تەنيايىي، جەمال عەبدولناسرى ويندى سەر ديوارى جادەى " ئيبنخەلدون

"شەقامى ئىمامخومەينى لە" زاحيەي رۆژئاوا".

حيكايهتي لهيه كنه چووي كورداني " زوقاقلبولات " .

مۆزەخانەي سابوون لە " سەيدا " و

ديواري نزمي بازاړي" سهبرا ".

-6

بهیانییهك، فهیروز بهو "شههدی کهلامهی"(۱)،

بهیانییهك، زایه لهی نهرمی "فهیروز "و قووقهی زبری ئهو که له شیره هه لنکورماوهی سه ربانیژهی روز ثنامهی "ئه لنه هار"، تیکه ل به راکه راکهی پیرید (ژن -وپیاو)ی به ناو وه رزشی عه سرانی "جونیه "و" مه لعه به له دی "و نیگای توورهی کچانی سه ر" ره وشه "ده بی و

دەبنە شيعريكى، سەلاح ستيتيه، يان ئونسيلحاج ...!

ئەدونىس، ئىستايەكى رىش سىپى، رابردوو يەكى ماندوو،

سهدهیه کی تر، سهرگهرم دهبن.

ههموو ئهوناوانهي نيو كهوانهكان، كهسايهتي وشويني تاييهتن به ولاتي لوبنان.

.

⁽۱) نالی : بهو شههدی کهلامهت کهبه ئیشرابی لهتافهت لهززهت دهگهییّنی به دل و زیهنی موخاته ب

كۆردەرەكانى ئاخاوتن /نووسىن، وشكانىي و بەردەلانە، زمانم ھەللدەنووتى وەختە لار بېمەوە /ھەللدەستمەوە /تا ئاسۆيەكم لىدە دەركەوى .

ئاسۆيەكم ليوه دەركەوى

بۆ دەركەوتنى ھەر شىعرى، چراى ئاسۆيەكى دەوى

وهك ئاسۆى بەئاستەم ديار و ناديارىي ئەم شىعرە

كيّ هاتني ههر بههاريّك له يايزهوه دهبينيّ.. ؟

کێ رژانی گهلای عومریک به زستان دهپیوێ٠٠٠ ؟

لیم روون نییه که داخستنی کهوانهی دووهم /

دووهمي ههموو رسته کان /له جينگاي خوياندان.. ؟ يان نا.. ؟

ئهم ههموو تيپهرينانه، كوا لهيهك تهمهندا دهبن ؟

تاریک، سازیک، بلویریکم بو بنیره، ئهم سالانه، به شهپولی تار و به کونی بلویردا نهبی نایهن .

بارانیکم بو بنیره، گریی ئهم شهوانه تهنیا دلوّپی شووشهیی باران دهتووانی بیانکاتهوه

نەئاسمان چەترى ھەموو ئەستىرەكانە

نهشهو ههموو چل وپزیی دارستانی دایزشیووه.

به يروت " - كۆتايى 2014 و سەرەتاى" 2015

((۱۰ ئهگهر دیقهت بکهی لای (عیسا) پهنگه خوّلیین و پهنگی ئاو، دوو ئهفسوونی سهیربن وسهرهنجام: حهنین تری دهکهن له وتنهکاندا و دهبنه ئهو جیهانهی به دوای شیعراندنی ناشیعریهتدا ویّل دهبن ۱۰۰))

تەھا سىليىمان پاشكۆى ئەدەب وھونەرى كوردستانى نوى ژ(2799)ــى (2702/7/4)

هێڵػاريه کاني ئهم ديوانه بريتين له:

... مۆتىقەكانى ھونەرمەند(قەرەنى جەمىل) و سى مۆتىقى ھونەرمەند (رۆستەم ئاغالە)كە لە دىوانى يەكەمىشمدا لەگەلا شىعرى (دەرگايەك ، بى دەنگىى و حەنىن)ـدا بلاوبوونەتەوە ،لەگەلا ئەو كەڤاللەى كە بۆ شىعرى (دووا كۆتايى شتەكاندا) بووە مىن ئەمجارە بۆ شىعرى (فەرزەندانە) بەكارم ھىناوەتەوە ، حورمەت وخۆشەويستىى زۆرم بۆ ھەردووكيان .. ھەستەكەم شىعرەكانى مىن بەبى ئاسۆى ھىلكاريەكانى ئەوان ھەمان دوورايى وجوانيى نابەخشىن .. لەگەلا ھەندى ھىلكارى وكەڤالى جواندا بەوەى بەرگەكەشەوە لە سايتى (almasera) ـەوە وەرمگرتوون ..!

پیْرست :

1-/ دوو سێبهر 2-/ هەردوو ديوى يەنجەرەكە 3-/شەو 4- /ويستگه 5-/دەرگايەك 6-/ئەو 7-/ئەم 8-/بنو ئازىز 9-/بيّ دەنگىي 10-/ حەنىن 11-/شيعريك بۆ گروپى بەتانى 12-/كرانهوه ? /-13 14-/داخران 15-/هاتنهوه 16-/فەرزەندانە 17-/ يوسف 18-/ فۆبيا 19-/ پەنا 20-/ خۆنەبوون

21 -/ نالى له بهيروت

ر هیلیع لـــسید) عومعد عمومه لـــسید

(1968/3/16) له گوندي (ديبنه) سهربهقهزاي (كفري) لهدايك بووه .

قۆناغى سەرەتايى و ناوەندى له (سەيدە /كفرى /كەلار) تەواو كردووه .

(1992/1993)زانكۆي بەغدا كۆليۆي ئەدەبيات بەشى زمانى عەرەبى تەواو

کردوه.

(2015) ماستەر لە زمان و ئەدەبى عەرەبى كۆلىندى ئەدەبىاتى، زانكۆى بەيروتى عەرەبى لە ولاتى لوينان .

مامۆستايە

- */ بلاو كراوه چاپ كراوهكانى :
- . په کهم کومه که شیعر (2001) په کهم کومه که شیعر (2001)
- 2- (**شــيّرهكولله، ئاســنين**)... سـه ليم بــه ره كات (2003) وه رگيّرانــى لهعه ره بيه وه .
- 3- (لەۋيرئاسمانى شىعرى عەرەبى (2005) مەلبۋاردەيەك لە شىعرى عەرەبى وجيهانى .
 - 4- (بثی، و، حزنی) (2009)چاو پی کهوتنیکی کورت به عهره بی وئه و شیعرانه ش که کراونه ته عهره بی وله بلاوکراوه کانی کوردستان وعیراقدا بلاوکراونه ته وه .
 - ^٥ رۆمانى (حميان) ميرمان ميسه ، وەرگيرانى له عەرەبيەوه . (٢٠١١)
 - */ ئەم كتيبانەشى ئامادەن بۆ چاپ
 - 1 كتيبي (ههلوه شاندنه وه، بنه چه و وتهزا) د. عه بدولالا ئيبراميم .
 - 2 (يەكەم ئەوين) حەرت چىرۆكى بىانىيە ، لەعەرەبىيەرە وەرگنىردراوە .
 - ۳- (شاره نەبینراوهگان) شاکاری ئیتالق کالڤینق.

poetry the pervious deat essa cheayee (2013)